

Swedish Chapter of International Society of Indoor Air Quality and Climate

Ansvarig utgivare: SWESIAQ:s styrelse.
Nyhetsbrevet bifogas också i pdf-format.
Alla läsare är välkomna att skriva i nyhetsbrevet. Skriv till nyhetsbrevet@swesiq.se

Redaktion: Anders Lundin och Gunnel Emenius
SWESIAQ:s hemsida finns på: www.swesiq.se.

Nyhetsbrev nr 9

2010-11-12

Nordic Indoor Air Update 2010

SWESIAQ/ISIAQ:s regionala innemiljökonferens 2-3 december

I år behöver du inte åka utomlands för att delta i en internationell innemiljökonferens för just nu finns det fortfarande platser kvar till Nordic Indoor Air Update 2010!

ISIAQ har beslutat om en ny konferenspolicy som innebär att man kommer att växla mellan den stora Indoor Air-konferensen (2011 i Austin, Texas), Healthy Buildings-konferensen (2012 i Brisbane, Australien) och under mellanliggande år regionala innemiljökonferenser i Europa/Asien/Amerika. SWESIAQ är den första av ISIAQ:s lokala avdelningar som anordnar en regional ISIAQ-konferens. I deltagaravgiften ingår ett års medlemskap i moderorganisationen ISIAQ (om du inte redan är medlem) vilken bl.a. inkluderar prenumeration på den vetenskapliga tidskriften *Indoor Air*. SWESIAQ:s styrelse har beslutat ge studerande 2000 kr rabatt på konferensavgiften.

Konferensprogrammet är nu klart när det gäller både föreläsare och titlar. Vi har i tidigare nyhetsbrev skrivit om en hel del om innehållet. Här är några axplock av nyheter som tillkommit sedan förra nyhetsbrevet. Titlarna är översatta till svenska (Obs! det kommer att finnas tolkhjälp under de flesta presentationerna):

Dorr G Dearborn: *Mikroorganismer och ohälsa – Lungblödningar, astma och KOL*

Anna-Sara Claeson: *Mögellukt och ohälsa*

Mats Bohgard: *Luftburna partiklar i inomhusluften*

Lars E Ekberg: *Luftfilters förmåga att avskilja ultrafina partiklar*

Sarka Langer: *Den ”danska DBH-studien” med fokus på kemikalier i damm i innemiljön*

Miia Pitkäranta: *Metoder för bestämning och identifiering av mikrober i innemiljön*

Nicole Schütze: *Mikrobiella gifters påverkan på immunsystemet*

Erica Boom: *Sanering av mögelskadade byggnadsmaterial*

Larissa Nielsen: *Luftkvalitet i lågenergibygnader – praktiska exempel*

Linda Hägerhed-Engman: *Hur säkrar man mot fukt vid ny- och ombyggnad, t ex gm ByggaF?*

Magnus Mattson: *Innemiljö i kulturbyggnader med fokus på ventilation och luftrörelser*

Esko Kukkonen: *FISIAQ:s riktlinjer för att säkra en god innemiljö*

Li Zheng: *Kemisk känslighet, lukt och sensorisk irritation*

De nordiska länderna sluter upp mangrant (inga kvinnor!) för intressanta jämförelser mellan nationella riktlinjer och gränsvärden samt hur vi ser på innemiljön i de nordiska länderna. Kvällsunderhållningen blir – med tanke på de utländska gästerna – på olika sätt svensk, så mycket kan vi avslöja. Fullständig information om konferensen finns på hemsidan www.swesiq.se. Där finns också en anmälningsblankett. Om du vill fråga något, skriv till: conference2010@swesiq.se.

Välkommen!

Konferensplaneringsgruppen

Referat

Kemisk känslighet, lukt och sensorisk irritation.

Li Zheng disputerade den 28 oktober i ämnet "The Role of Odor and Sensory Irritation in Human Chemical Sensitivity". Hon har exponerat försökspersoner för pyridin, formaldehyd och hexanal i olika koncentrationer. Formaldehyd och hexanal är ämnen som är vanliga inomhus medan pyridin är ett obehagligt luktande ämne som använts som referens. Li har undersökt hur väl tre olika psykofysiska teorier fungerar när det gäller att förstå hur försökspersonerna upplever ämnena, dvs. känner lukt, känner sensorisk irritation eller förmågan att känna igen ämnet. Hon har också undersökt hur "normala" försökspersoner reagerar jämfört med en grupp personer som är särskilt luktkänsliga. Du kan läsa om hennes avhandling på <http://su.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:353061>. Li kommer till Nordic Indoor Air Update 2010 där hon berättar mer under Workshop 2 om psykologiska aspekter på inomhusmiljön.

Anders Lundin

Kan propylenglykol och glykoletrar (PGE) utlösa/inducera allergiska symtom?

S.k. PGE är vanliga i vattenbaserad målarfärg och i rengöringsmedel och förekommer alltså i inomhusmiljön. I en nyligen publicerad studie "Common Household Chemicals and the Allergy Risks in Pre-School Age Children" har man funnit samband mellan uppmätta halter inomhus och förekomst av olika allergiska symtom som astma, allergisk snuva och eksem. Undersökningen är en del av den värmländska Bostad-Barn-Hälsa-studien. Läs mer på <http://www.kau.se/om->

[universitetet/aktuellt/nyheter/artiklar/8633](http://www.kau.se/om-universitetet/aktuellt/nyheter/artiklar/8633). Där finns också en länk till den vetenskapliga artikeln som man kan ladda ner.

Redaktionen

Kalendarium

2-3 december. Nordic Indoor Air Update 2010

Information högst upp i nyhetsbrevet!

10 december. Disputation: Innomhusmiljöfaktorer och kroniska sjukdomar hos förskolebarn

Malin Larsson försvarar sin doktorsavhandling i folkhälsovetenskap med det långa namnet: "Indoor Environmental Factors and Chronic Diseases in Swedish Pre-School Children - Risk factors and methodological issues investigated in a longitudinal study on airway diseases and autism spectrum disorders".

Tid: kl 13-16. Plats: Karlstads universitet, Frödingsalen 1B 364.

Läs mer om Malins forskning på Karlstads universitets hemsida:

http://www.kau.se/forskning/forskdb?to_do=show_researcher&id=2698

Du kan alltid klicka på: www.swesiaq.se/web2/index.asp?text_subjectID=39. Då kommer du in direkt på SWESIAQ:s hemsida och kan se vad som är på gång just nu inom inomhusmiljöområdet.

Har du någon aktivitet som du vill göra reklam för? Skicka ett e-post-meddelande till nyhetsbrevet@swesiaq.se. Då kan vi lägga in informationen på SWESIAQ:s hemsida och/eller skriva om den i nyhetsbrevet.

SWESIAQ debatt

Heltäckningsmattor på offensiven

Här är några tankar med anledning av Larissa Nielsens inlägg i förra nyhetsbrevet. Jag har gått igenom den vetenskapliga litteraturen på området. Den är mager. Det finns ett fåtal undersökningar där man faktiskt mätt halten partiklar eller andra föroreningar i andningszonen och relaterat detta till om det finns textila mattor eller ej. Undersökningarna visar varierande resultat. Såväl högre halter, lägre halter och ingen skillnad mellan rum med eller utan matta har påvisats. De undersökningar som visat lägre halter eller ingen skillnad har dock alla gällt helt nya mattor eller sådana som varit i bruk endast ett fåtal år. Det tycks alltså fortfarande vara så att, åtminstone efter några år i den s.k. verkligheten, så har så mycket damm samlats i mattan att det blir en avgivning och uppvirvling till luften. Jag har inte hittat några nya undersökningar om eventuella hälsoeffekter. Inte heller tillfrågade företrädare för mattindustrin har kunnat ange några sådana.

Den nya generationen mattor hävdas vara lättare att göra rena än tidigare matttyper och leverantörerna lämnar noggranna städinstruktioner. Förutom vardaglig dammsugning (2-5 ggr/vecka beroende på belastning) rekommenderas djuprengöring med särskilda kemiska medel 1-4 ggr/år. Det finns en nordisk standard för mätning och utvärdering av städ kvalitet, INSTA 800. I den ingår specifikation för bedömning av t.ex. mattors städbarhet.

I avvaktan på fler utvärderingar är mina slutsatser:

- Det kan vara så att en ny matta binder damm och att de luftburna halterna blir lägre.
- Successivt samlas damm i mattan och efter några år övergår mattan till att släppa ifrån sig partiklar.
- För att motverka detta krävs att mattan uppfyller de högsta kraven på städbarhet, och att det verkligen satsas på frekvent och grundlig städning.

Greta Smedje

Om du inte vill stå med som prenumerant på nyhetsbrevet: Skriv till nyhetsbrevet@swesiaq.se